

REFERAT Formannskapet d. 19-11-2025

Møtedato Onsdag d. 19. november 2025 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	11
Godkjenning av protokoll fra formannskapetets møte 05.11.25.....	12
Høringssvar Endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter.....	14
Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as.....	17
Høringssvar - forslag til ny straffebestemmelse for rekruttering av barn til kriminalitet.....	25
Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner.....	27
Utbyggingsprogrammet 2026-2029 - Vedtak av program.....	29
Lagringspraksis for opptak av politisk møter.....	45

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Presentasjon om e-helse

Komplett innkalling Formannskapet (19.11.2025)

Saksliste Formannskapet 19.11.2025

PROTOKOLL FORMANNSKAPET

Dato: 19.11.2025
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 80/25 - 86/25
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 11.30
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Erle W. Severinsen (H) for
Charlotte Beckmann Finnstad (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Jonas Ek (KRF)
Tom Jørgensen (FRP)
Julie Hetland (FRP)
Petter Benestad (V) for
Helen Rosvold Andersen (PP) for
Kenneth Mørk (AP)
Jannike Arnesen (AP)
Heidi Johansen (SV) for
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt)
Erik Rostoft (PS)

Forfall:

Nicolai Østeby (H)

Jacob Haugmoen Handegard (V)
Svein-Harald Mosvold Knutsen (PP)

Tonje Jondahl Alvestad (SV)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Svein Tore Kvernes for direktør for oppvekst
Direktør for helse og mestring
Direktør for kultur og innbyggerdialog
Direktør for by- og stedsutvikling
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Elisabeth Holen-Rabbersvik, Teamleder Helse og mestring stab
Phally Long Prum, rådgiver frivillighet og medvirkning
Synne Morozova Thornæs, rådgiver arealutvikling og samferdsel

**E-helse og digitalisering i Helse og mestring
ved Elisabeth Holen-Rabbersvik, Teamleder Helse og mestring stab**

- Utfordringene for Kristiansand kommune
- Aldersbæreevne
- Nødvendig å avstemme forventninger
- Temaplan helse og omsorg
- Hva er e-helse og digitalisering
- Digitalisering for fremtidens helsetjeneste
 - noen utfordringer
 - forutsetninger
- Digitaltransformasjon – fagkunnskap og ferdigheter
- Hvorfor anskaffe nytt EPJ?
- Saksbehandling
- Boen-erklæringen
- Kristiansand har tatt initiativ til å etablere samarbeid om EPJ anskaffelse for Agder
- EPJ – anskaffelser i Norge de neste årene
- Anskaffelse og etablering av ny EPJ løsning er et langsiktig og ressurskrevende løp
- Kommunalt responscenter
- Kommunalt responscenter i Kristiansand – organisering
- Tjenester – trygghetsalarmer og tilleggsteknologi
- Samarbeid om helseteknologi i Agder siden 2017
- Digitalt tilsyn
- Eldre Agder – levende data, radikal innovasjon bærekraft i en samlet helsetjeneste
- Vi tar felles ansvar for befolkningens helse
- Pilot kommunal nettlege i Kristiansand
- Motivasjon til å delta
- Kristiansand første kommune ut
- Gevinster for Kristiansand legevakt
- Status
- Generell tilbakemelding på tjenesten
- Helsehjelpiloten – forsknings- og utviklingsprosjekt
 - digital helserådgiver
- Hvordan startet prosjektet
 - press på tjenestene
 - avklaring digitalt?
 - premissendringer
- I hvilken grad kunne du tatt i bruk en digital selvhjelpsøsning
- Får 20 millioner til å fornye legevakten
- Offentlig KI-tjeneste skal gi nordmenn trygge helseråd på Helsenorge
- Utfordringer
 - brukerreise
 - juss og regulatoriske landskap
 - pilotsyke
- Helsehjelpiloten
- Visjon

Deretter spørsmål og kommentarer.

80/25 Formannskapssak:
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 05.11.25
(ark.nr. 2025000013)

Formannskapets vedtak:

Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 05.11.25.
(Enst.)

81/25 Formannskapssak:
Høringssvar Endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter
(ark.nr. 2025017882)
Oppvekstutvalget innst. 14.10.2025 sak 38/25

Formannskapets vedtak:

1. Kristiansand kommune støtter Udir sine forslag til endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter.
(14/1)
2. Kristiansand kommune ber Udir og regjeringen vurdere tilsvarende innskjerpinger for læreplanverket i hele grunnskoleløpet for å sikre bedre balanse mellom skjerm og bok i skolen
(12/3)

Forslag:

SV/Rødt fremmet følgende forslag:

«I Kristiansand kommune skal det sikres midler til at lærere (og elever) har tilgang til trykte bøker og analoge læremidler i alle fag som de mener er nødvendig ut fra en profesjonsfaglig vurdering.»

SV fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune støtter ikke Udir sine forslag til endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter.

Kristiansand kommune foreslår at formuleringen «For elever på 1.-4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen» erstattes av formuleringen «Digitale enheter skal inngå som en del av undervisningen på en måte som støtter elevenes utvikling. Lærere og andre ansatte må utøve profesjonelt skjønn, og digitale enheter må ikke dominere undervisningen for elever på 1.-4. trinn.»

PP fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune ber Udir og regjeringen vurdere å sikre at digitale verktøy ikke brukes på 1. - 2. trinn, særlig ikke i lese- og skriveopplæringen. Det bes samtidig om en restriktiv og faglig begrunnet innføring på 3. - 4. trinn, begrenset til prosjektarbeid som film, podkast og koding.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble oppvekstutvalgets innstilling del 1 vedtatt med 14 stemmer, mens 1 stemte for SV sitt forslag del 1 (SV), vedtakets pkt. 1.

SV/Rødt sitt forslag falt med 12 mot 3 stemmer (SV/Rødt/PS).

PP sitt forslag falt med 14 mot 1 stemme (PP).

SV sitt forslag del 2 falt med 14 mot 1 stemme (SV).

Oppvekstutvalgets innstilling del 2 ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer (SV/V/PS), vedtakets pkt. 2.

82/25

Bystyresak:

Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

(ark.nr. 2023009563)

Oppvekstutvalgets innst. 18.11.25

Formannskapetets innstilling

1. Kristiansand kommune garanterer for samlet lån inntil 168.740.000 kr til oppføring av byggetrinn 2 hos Drangsvann barnehage i form av simpel kausjon. Lånegarantien reduseres i forbindelse med konvertering fra byggelån til langsiktig lån til 150.740.000 kr. Lånegarantien gjelder inntil lånet er innfridd, begrenset til 30 år fra utbetalingstidspunktet. Det forutsettes at garantiansvaret nedtrappes suksessivt i takt med forutsatt utvikling av hovedforholdet.
2. Betingelsene for kommunal lånegaranti er:
 - a. Etableringen skal være i henhold til de kapasitetsbehov økonomiplanen angir.
 - b. Minstenorm for antall barn pr. m² skal være i henhold til anbefalte normer som framgår av barnehageloven.
 - c. Oppvekstutvalget godkjenner barnehagens drift og investeringsbudsjett.
 - d. Eierne kan ikke ta ut overskudd/utbytte fra driften.
 - e. Det settes som vilkår at det etableres «ordnede lønns- og arbeidsforhold» for de ansatte. Dvs. PBL avtale, eller tilsvarende.
 - f. Lånegarantien opphører ved et eventuelt videresalg av barnehagen.
3. Ved eventuelt mislighold av lånet som medfører at garantiansvaret for Kristiansand kommune utløses vil kommunen kunne kreve eiendommen realisert for dekning av beløpet.

(Enst.)

83/25 Formannskapssak:
Høringssvar - forslag til ny straffebestemmelse for involvering av barn til kriminalitet
(ark.nr. 2025017467)

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet støtter regjeringens forslag om ny straffebestemmelse for involvering av barn til kriminalitet
(Enst.)
2. Formannskapet ber administrasjonen innarbeide i høringssvaret at Kristiansand kommune ser svært alvorlig på utviklingen med utnyttelse av barn og unge, særlig unge under den kriminelle lavalderen, i kriminelle handlinger.
(Enst.)
3. Administrasjonen bes understreke i høringssvaret viktigheten av at også barn og unge møter raske og tydelige reaksjoner på kriminalitet, både av allmennpreventive og individualpreventive hensyn.
(8/7)

Voteringer:

Oppvekstutvalgets innst. del 3 ble vedtatt med 8 mot 7 stemmer (KRF/AP/SV/Rødt), vedtakets pkt. 3.

Oppvekstutvalgets innst. del 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 2.

Oppvekstutvalgets innst. del 1 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1.

84/25 Formannskapssak:
Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner
(ark.nr. 2025017979)

Formannskapets vedtak:

Saken tas til orientering.
(Enst.)

85/25 Bystyresak:
Utbyggingsprogrammet 2026-2029 - Vedtak av program
(ark.nr. 2025000318)

Formannskapetets innstilling:

1. Bystyret vedtar utbyggingsprogram for 2026-2029.
2. Bystyret vedtar følgende prinsipper som forutsetning for utbyggingsavtaler, jf. pbl. § 17-2:
 - a) Kommunen skal for perioden 2026-2029 tilrettelegge for et byggevolum på ca. 750 boliger pr. år.
 - b) Utbyggingsprogrammet og tabell over utbyggingsområder gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale, herunder vilkår i utbyggingsavtale.
 - c) Utbyggingsområder som er i samsvar med dagens gjeldende arealplan prioriteres i forhold til tilrettelegging av infrastruktur.
 - d) Kommunen skal som hovedregel ikke igangsette reguleringsplanarbeid for områder som ikke er tråd med gjeldende arealplan og ikke har nødvendig tilrettelagt infrastruktur.
 - e) Ved oppstart av nye reguleringsplaner må områdene vurderes i forhold til status i kommuneplan, vedtatt arealstrategi og kapasitet på infrastruktur i området.
 - f) Ved gjennomføring av reguleringsplaner skal kommunen vurdere tilrettelegging og bidrag til infrastruktur i henhold til prioriteringer i gjeldende kommuneplan.

(Enst.)

Forslag:

SV fremmet følgende forslag til nytt punkt 3:

«Bystyret ber om at det samarbeides med bransjen for å bygge flere rimelige boliger for å utvikle ett boligtilbud i variert prisklasse i alle bydeler.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

SV sitt forslag falt med 9 mot 5 stemmer (AP/SV/Rødt/PS).

86/25 Bystyresak:
Lagringspraksis for opptak av politiske møter
(ark.nr. 2025018960)

Formannskapetets innstilling:

Formannskapet tar saken til orientering.

(Enst.)

Forslag:

Formannskapet fremmet følgende forslag:

«Formannskapet tar saken til orientering.»

Venstre fremmet følgende forslag:

«Pkt 1 endres til:

Opptak av alle politiske møter lagres for forrige og inneværende valgperiode. Opptak fra alle bystyremøter lagres og skal ikke slettes.

Pkt. 3 endres til:

Opptak fra før 2020 slettes, med unntak av opptak fra bystyremøtene.»

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Bystyret vedtar at:

1. Opptak av alle politiske møter lagres for forrige og inneværende valgperiode.
2. Denne lagringspraksisen skal gjelde som standard fremover, med mindre annet besluttet av formannskapet.
3. Opptak fra før 2020 slettes.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble formannskapets forslag enstemmig vedtatt, kommunedirektørens innstilling fikk ikke tilslutning.

Venstres forslag følger saken uten votering.

Innmeldte spørsmål / eventuelt:

Repr. Norunn Tveiten Benestad, H, tok opp om representant fra rådene bør inviteres til å delta på formannskapets bydelsmøter.

Formannskapet slutter seg til at rådene inviteres til formannskapets bydelsmøter.

Repr. Jonas Ek, KRF, hadde meldt inn spørsmål pr epost om barnehagebehovsplanen. Spørsmål og svar sendes ut pr epost til formannskapet.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 80/25: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 05.11.25

Bilag

Protokoll Formannskapet 05.11.2025

Dato 6. november 2025
Saksnr.: 2025000013-103
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
19.11.2025

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 05.11.25

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 05.11.25.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 05.11.25

Punkt 81/25: Høringssvar Endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter

Bilag

Vedtak , 11112025, Sak 5/25, Høringssvar Endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter

Vedtak OPPV, 14102025, Sak 38/25, Høringssvar Endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025017882
Saksbehandler Eivind Eikeland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
2 Oppvekstutvalget	14.10.2025	38/25
2 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget 2025-26	11.11.2025	5/25
3 Formannskapet	19.11.2025	81/25

HØRINGSSVAR ENDRINGER I LÆREPLANVERKET FOR 1.-4. TRINN OM BRUK AV DIGITALE ENHETER

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 19.11.2025 SAK 81/25

Formannskapets vedtak:

1. Kristiansand kommune støtter Udir sine forslag til endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter.
(14/1)
2. Kristiansand kommune ber Udir og regjeringen vurdere tilsvarende innskjerpinger for læreplanverket i hele grunnskoleløpet for å sikre bedre balanse mellom skjerm og bok i skolen
(12/3)

Forslag:

SV/Rødt fremmet følgende forslag:

«I Kristiansand kommune skal det sikres midler til at lærere (og elever) har tilgang til trykte bøker og analoge læremidler i alle fag som de mener er nødvendig ut fra en profesjonsfaglig vurdering.»

SV fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune støtter ikke Udir sine forslag til endringer i læreplanverket for 1.-4. trinn om bruk av digitale enheter.

Kristiansand kommune foreslår at formuleringen «For elever på 1.-4. trinn skal bruken av digitale enheter være særskilt varsom, og ikke dominere undervisningen» erstattes av formuleringen «Digitale enheter skal inngå som en del av undervisningen på en måte som støtter elevenes utvikling. Lærere og andre ansatte må utøve profesjonelt skjønn, og digitale enheter må ikke dominere undervisningen for elever på 1.-4. trinn.»

PP fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune ber Udir og regjeringen vurdere å sikre at digitale verktøy ikke brukes på 1. - 2. trinn, særlig ikke i lese- og skriveopplæringen. Det bes samtidig om en restriktiv og faglig begrunnet innføring på 3. - 4. trinn, begrenset til prosjektarbeid som film, podkast og koding.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble oppvekstutvalgets innstilling del 1 vedtatt med 14 stemmer, mens 1 stemte for SV sitt forslag del 1 (SV), vedtakets pkt. 1.

SV/Rødt sitt forslag falt med 12 mot 3 stemmer (SV/Rødt/PS).

PP sitt forslag falt med 14 mot 1 stemme (PP).

SV sitt forslag del 2 falt med 14 mot 1 stemme (SV).

Oppvekstutvalgets innstilling del 2 ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer (SV/V/PS), vedtakets pkt. 2.

20.11.2025

Punkt 82/25: Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Bilag

Vedtak OPPV, 18112025, Sak 44/25, Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Vedtak byst, 26112025, Sak 112/25, Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Søknad om lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Dato 11. november 2025
Saksnr.: 2023009563-10
Saksbehandler Kjetil Solvang
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Terje Fjellvang
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Oppvekstutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

18.11.2025
19.11.2025
26.11.2025

Søknad om kommunal lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune garanterer for samlet lån inntil 168.740.000 kr til oppføring av byggetrinn 2 hos Drangsvann barnehage i form av simpel kausjon. Lånegarantien reduseres i forbindelse med konvertering fra byggelån til langsiktig lån til 150.740.000 kr. Lånegarantien gjelder inntil lånet er innfridd, begrenset til 30 år fra utbetalingstidspunktet. Det forutsettes at garantiansvaret nedtrappes suksessivt i takt med forutsatt utvikling av hovedforholdet.
2. Betingelsene for kommunal lånegaranti er:
 - a. Etableringen skal være i henhold til de kapasitetsbehov økonomiplanen angir.
 - b. Minstenorm for antall barn pr. m² skal være i henhold til anbefalte normer som framgår av barnehageloven.
 - c. Oppvekstutvalget godkjenner barnehagens drift og investeringsbudsjett.
 - d. Eierne kan ikke ta ut overskudd/utbytte fra driften.
 - e. Det settes som vilkår at det etableres «ordnede lønns- og arbeidsforhold» for de ansatte. Dvs. PBL avtale, eller tilsvarende.
 - f. Lånegarantien opphører ved et eventuelt videresalg av barnehagen.
3. Ved eventuelt mislighold av lånet som medfører at garantiansvaret for Kristiansand kommune utløses vil kommunen kunne kreve eiendommen realisert for dekning av beløpet.

Sammendrag

Drangsvann barnehage søker nå om å utvide allerede innvilget lånegaranti med 115.740.000 kr til totalt 168.740.000 kr. Ved konvertering fra byggelån til langsiktig lån reduseres lånegarantien med 18.000.000 kr (mva. refusjon). Ny langsiktig lånegaranti vil da være på 150.740.000 kr. Den eksisterende lånegarantien er på 53.000.000 kr. Det langsiktige lånet for utvidelsen av barnehagen (byggetrinn 2) som det søkes kommunal lånegaranti for er på 97.740.000 kr.

I barnehagens søknad fremkommer det at de har fått opsjon på kjøp av nabotomten og planlegger å bygge tilnærmet likt bygg som i første byggetrinn. Barnehageeier ønsker oppstart av byggingen våren 2026 og barnehagedrift i det nye bygget fra høsten 2027. Barnehagen vil inngå i samme selskap og alle ansatte vil være ansatt i Drangsvann Barnehage as.

I Økonomiplanen 2026-2029 foreslås det en økning som gjør at barnehagen til sammen kan ha 230 barn. Dette vil kunne justeres ved rullering av økonomiplanen. Barnehageeier oppgir at barnehagen inkl. byggetrinn 2 vil kunne romme 250 barn, men det vil først være klart etter at barnehagebygg trinn 2 er ferdigstilt og godkjent av barnehagemyndigheten.

Indre Randesund er det området hvor det er størst behov for nye barnehageplasser selv nå kort tid etter åpningen av Drangsvann barnehage høsten 2024. Det forventes betydelig økning i antall barn i området de neste årene. Utvidelsen av barnehagen skjer etter ønske fra kommunen og det er derfor viktig at den kan realiseres som planlagt.

Blant annet på grunn av langt høyere tomtekostand og høyere byggekostnad vil forestående utvidelsen blir ganske mye dyrere enn første byggetrinn. Kommunen vurderer likevel at barnehagen, med et stabilt barn grunnlag som her, vil kunne ha akseptable økonomiske rammer for driften og at det ikke er vesentlig økonomisk risiko forbundet med garantiansvaret.

I kommuneloven § 14-9 er det tre forhold som skal vurderes med tanke på om det er rettslig grunnlag for å kunne gi kommunal lånegaranti:

- Om garantiansvaret innebærer en vesentlig økonomisk risiko
- Om virksomheten ikke kommer inn under forbudet mot å drive næringsvirksomhet og gevinstformål
- Om garantien er forenlig med reglene om offentlig støtte (EØS-regelverket)

Kommunedirektørens vurdering av disse forholdene er at søknaden fra Drangsvann barnehage innfrir kravene i kommuneloven §14-9 og innstiller på å gi lånegaranti.

Vedlegg:

Søknad om lånegaranti for utvidelse av Drangsvann barnehage as

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok den 07.06.2023 å innvilge kommunal lånegaranti for Drangsvann barnehage (sak 113/23) Det ble gitt garanti for 64.730.000 kr får momskompensasjon og 53 mill. kr etter mottak av momskompensasjon. Barnehagen har vært i drift fra august 2024 med 110 plasser.

Som følge av stor boligbygging i området barnehagen ligger i ble det behov for ytterligere barnehagekapasitet på Drangsvann. I Økonomiplanen 2025-2028 ble det vedtatt konsesjon for utvidelse av Drangsvann barnehage med 100 plasser (70 plasser i 2027 og 100 plasser fra 2028). I forslag til Økonomiplan for 2026-2029 er utvidelsen foreslått utvidet med ytterligere 20 plasser til 120 plasser (totalt 230 plasser for begge barnehagebyggene).

Drangsvann barnehage søker nå om å utvide allerede innvilget lånegaranti med 115.740.000 kr til totalt 168.740.000 kr. Ved konvertering fra byggelån til langsiktig lån reduseres lånegarantien med 18.000.000 kr (mva. refusjon). Ny langsiktig lånegaranti vil da være på 150.740.000 kr.

I barnehagens søknad fremkommer det at de har fått opsjon på kjøp av nabotomten og planlegger å bygge tilnærmet likt bygg som i første byggetrinn. Gitt at alle nødvendige tillatelser gis, vil de satse på oppstart av byggingen våren 2026 med oppstart av barnehagen (byggetrinn 2) i august 2027. De opplyser videre at det nye bygget vil gi plass til ca. 135 barn. Barnehagen vil inngå i samme selskap og alle ansatte vil være ansatt i Drangsvann Barnehage as. Det fremgår av søknaden at det vil bli ca. 60 årsverk og mulighet for inntil totalt 250 barnehageplasser.

Barnehagen opplyser at bortfall av mulighet for Husbanklån skaper økonomiske utfordringer med hensyn til lånebetingelsene. En kommunal lånegaranti i 30 år vil imidlertid kunne gi dem mulighet for å løse finansieringen i en forretningsbank. De håper på å få utstedt kommunal lånegaranti, slik at de kan gå videre med prosjektet og forhåpentligvis åpne som planlagt i august 2027.

Indre Randesund er det området hvor det er størst behov for nye barnehageplasser selv nå kort tid etter åpningen av Drangsvann barnehage. Det forventes betydelig økning i antall barn i området de neste årene. Utvidelsen av barnehagen skjer etter ønske fra kommunen og det er derfor viktig at den kan realiseres som planlagt.

Kristiansand kommune har til nå innvilget kommunal lånegaranti for alle barnehager som har søkt om dette. Kommunen har ikke måtte overta noen private barnehager som følge av mislighold av lånene som er gitt. Tidligere lånte de fleste private barnehager penger i Husbanken som hadde gode lånevilkår. Fra 2022 ble ordningen med at Husbanklån gis til private barnehager fjernet av Stortinget.

Blant annet på grunn av langt høyere tomtekostand og høyere byggekostnad vil forestående utvidelsen blir ganske mye dyrere enn første byggetrinn. Kommunen vurderer likevel at barnehagen, med et stabilt barnegrnlag som her, vil kunne ha akseptable økonomiske rammer for driften.

Juridisk grunnlag

Vurdering av kommunelovens vilkår for å stille garanti

Kommunelovens § 14-19. *Garanti, første ledd, lyder:*

«Kommuner og fylkeskommuner kan ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet. Et tilsagn om kausjon eller annen økonomisk garanti som en kommune eller fylkeskommune stiller for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, er bare gyldig hvis vedtaket om å stille garantien er godkjent av departementet. Ved godkjenningen skal departementet bare vurdere om garantien er i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen. Departementet kan ikke godkjenne garantier i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen. Er garantien godkjent av departementet, regnes den ikke som ugyldig, selv om den er i strid med første ledd eller forskrift gitt i medhold av denne paragrafen.»

I veilederen til garanti- og finansforskriften er det presisert følgende:

«Før det treffes vedtak, må kommunen eller fylkeskommunen gjøre en vurdering av om garantien går klar av forbudet mot å stille garantier som innebærer en vesentlig økonomisk risiko og forbudet mot å stille garantier for næringsvirksomhet, jf. kommuneloven § 14-19 første ledd. Før det treffes vedtak må kommunen eller fylkeskommunen også gjøre en vurdering om av garantien er forenlig med reglene om offentlig støtte.»

Som vist i kommuneloven § 14-9 er det tre forhold som skal vurderes:

- Om garantiansvaret innebærer en vesentlig økonomisk risiko
- Om virksomheten ikke kommer inn under forbudet mot å drive næringsvirksomhet og gevinstformål
- Om garantien er forenlig med reglene om offentlig støtte (EØS-regelverket)

Vurdering av økonomisk risiko:

De sentrale momentene ved risikovurderingen er sannsynligheten for tap, størrelsen av et evt. tap, og kommunens evne til å håndtere tapet uten at dette går utover kommunens kjerneoppgaver.

Barnehagen etableres i område der det er størst underdekning på barnehageplasser. Mange barn i blir derfor henvist til plasser i andre områder. I Drangsvannsområdet planlegges det for opp mot 3 000 boliger og utbyggingen pågår for fullt. Barnehagen vil derfor med stor sikkerhet få oppfylt plassene fra dag en.

Blant annet på grunn av langt høyere tomtekostand vil forestående utvidelsen blir ganske mye dyrere enn første byggetrinn. Kommunen vurderer likevel at barnehagen, med et stabilt barnegrnlag som her, vil kunne ha akseptable økonomiske rammer for driften.

Kommunen har ellers lang erfaring med å gi lånegarantier til private barnehager, enkeltstående barnehager og barnehager i kjeder. Dette har til nå ikke utløst noe garantiansvar.

Kommunedirektøren vurderer derfor at det ikke er vesentlig økonomisk risiko forbundet med garantiansvaret.

Vurdering opp mot forbud mot å gi garanti for næringsvirksomhet og gevinstformål:

Kommuneloven § 14-19 har et absolutt forbud mot kommunale garantistillelser for næringsvirksomhet, som drives av andre enn kommunen selv.

Kommunen skal her gjøre en vurdering av barnehagens selskapsstruktur/forholdene i konsernet med tanke gevinstsiktemål, herunder:

- Har morselskapet gevinstformål
- Muligheter for utbytte/konsernbidrag fra datter- til morselskap
- Andre transaksjoner fra datterselskapet som legger til rette for å tilføre gevinst.

Drangsvann barnehage er organisert som et selvstendig privateid aksjeselskap som skal eie og drive barnehagen. Selskapet har derfor ingen form for konsernstruktur der ovenstående hensyn har relevans.

Den 10.05.23 ble det avholdt ekstraordinær generalforsamling hvor nye vedtekter ble vedtatt (vedtektene som ligger i saken er endret), der følgende punkt har særlig relevans for garantisaken:

§ 2 – Selskapets virksomhet

«Eie og drift av barnehage, samt annet som står i naturlig forbindelse med dette. Selskapets overskudd og kapital skal forbli i selskapet og disponeres i tråd med selskapets formål.»

Ny § 5 – Utbytte

«Selskapet skal ikke kunne dele ut utbytte. Overskudd skal utelukkende gå til drift av barnehagevirksomheten.»

I kommentarutgaven til kommuneloven s. 378 er det uttalt at «organisasjoner som yter velferdstjenester eller som har allmennyttig eller ideelt formål, normalt vil ha et visst rom for å delfinansiere slike formål med inntekt fra markedet uten å bli ansatt for å drive næringsvirksomhet i kommunelovens forstand». Eventuelle inntekter selskapet kan ha utover barnehagedriften kan blant annet gjelde utleie av lokaler på kveldstid, men vil utgjøre kun en svært begrenset del av finansieringen til barnehagen.

Kommunen vurderer derfor at selskapet ikke kan anses å drive næringsvirksomhet eller ha gevinstformål etter forståelsen i kommuneloven § 14-19.

Vurdering i forhold til regler om offentlig støtte

EØS-avtalen artikkel 61 (1) fastsetter en generell hovedregel som forbyr offentlig støtte. Som offentlig støtte regnes tiltak som oppfyller følgende vilkår.

1. Det må innebære en *økonomisk fordel* for mottakeren (fordelsvilkåret)
2. Det må være gitt av *det offentlige* eller av *offentlige midler* (statsmidlerkriteriet)
3. Mottaker må anses som et *foretak* (foretaksvilkåret)
4. Det må begunstige *enkelte* foretak (selektivitetsvilkåret)
5. Det må vri eller true med å vri konkurransen (konkurranssevridningsvilkåret)

6. Det må være egnet til å påvirke samhandelen i EØS-området (samhandelsvilkåret)

Alle vilkår må være oppfylt for at et tiltak er offentlig støtte, og dermed er forbudt.

I EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for statsstøtedefinisjonen er det uttalt at både privat og offentlig skole og utdanning kan anses som ikke økonomisk aktivitet. Dette bygger på rettspraksis både fra EU- og EFTA-domstolen.

En forutsetning for dette er at virksomheten primært er offentlig finansiert, og at en eventuell foreldrebetaling er begrenset.

Det ble også lagt til grunn i Hjelmeng-utvalgets rapport fra 2018 («Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører»), hvor det ble vurdert at «offentlig godkjent og finansiert utdanning i Norge, fra barnehage til universitets- og høyskolenivå, i all hovedsak vil falle utenfor reglene om offentlig støtte».

Den private barnehagesektoren er i all hovedsak finansiert av det offentlige og brukerbetalingen er lik i private og kommunale barnehager. At barnehagesektoren er gjennomgående lovregulert er også et hensyn som taler for at forbudet mot offentlig støtte ikke gjelder.

Kommunedirektøren vurderer på bakgrunn av dette at evt. lånegaranti til Drangsvann barnehage AS ikke er underlagt forbudet mot offentlig støtte i EØS-avtalen art. 61 (1).

Oppsummering:

Kommunedirektøren vurderer at det ikke foreligger vesentlig økonomisk risiko ved å gi kommunal lånegaranti til Drangsvann barnehage AS, samt at de ikke kan anses å drive næringsvirksomhet eller ha gevinstformål etter kommuneloven § 14-19.

Kommunedirektøren vurderer videre at EØS-avtalen art. 61 (1) ikke er til hinder for kommunal lånegaranti

Økonomiske konsekvenser

Utvidelsen av barnehagen skjer i et område med stort behov for flere barnehageplasser. Barnehagen vil derfor med stor sannsynlighet fylle opp alle plassene i takt med foreslåtte opptrappingsplan. Det vil heller mest sannsynlig ikke skape utfordringer med tomme plasser for andre barnehager i området. Risikoen ved å gi kommunal lånegaranti vurderes ikke som spesiell stor, særlig når en tar hensyn til at kommunen har pant i barnehagebygget.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utvidelse av eksisterende barnehage i et stort utbyggingsområde som Drangsvann vil gi svært kort avstand og gode forutsetninger for å gå/sykle til barnehagen for de aller fleste foreldre.

Vurdering

Det vurderes som hensiktsmessig at kommunen utsteder kommunal lånegaranti og dermed hjelper konsesjonshaver til å kunne gjennomføre utvidelsen av barnehagen. Det finnes ikke Husbankfinansiering for å etablere nye barnehager lenger. Dermed må barnehageeiere låne penger hos forretningsbanker. Lavere rentekostnader som følge av kommunal lånegaranti vil i neste omgang være med på at barnehagen får bedre økonomi, der ikke u hensiktsmessig mye av kommunalt tilskudd og foreldrebetaling går til å betale for høy rente.

På grunn av betydelig økning i antall barn i området de neste årene og at utvidelsen av barnehagen skjer etter ønske fra kommunen, er det derfor viktig at den kan realiseres som planlagt.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Kristiansand kommune garanterer for samlet lån inntil 168.740.000 kr til oppføring av byggetrinn 2 hos Drangsvann barnehage i form av simpel kausjon. Lånegarantien reduseres i forbindelse med konvertering fra byggelån til langsiktig lån til 150.740.000 kr. Lånegarantien gjelder inntil lånet er innfridd, begrenset til 30 år fra utbetalingstidspunktet. Det forutsettes at garantiansvaret nedtrappes suksessivt i takt med forutsatt utvikling av hovedforholdet.
2. Betingelsene for kommunal lånegaranti er:
 - g. Etableringen skal være i henhold til de kapasitetsbehov økonomiplanen angir.
 - h. Minstenorm for antall barn pr. m² skal være i henhold til anbefalte normer som framgår av barnehageloven.
 - i. Oppvekstutvalget godkjenner barnehagens drift og investeringsbudsjett.
 - j. Eieren kan ikke ta ut overskudd/utbytte fra driften.
 - k. Det settes som vilkår at det etableres «ordnede lønns- og arbeidsforhold» for de ansatte. Dvs. PBL avtale, eller tilsvarende.
 - l. Lånegarantien opphører ved et eventuelt videresalg av barnehagen.
3. Ved eventuelt mislighold av lånet som medfører at garantiansvaret for Kristiansand kommune utløses vil kommunen kunne kreve eiendommen realisert for dekning av beløpet.

Punkt 83/25: Høringssvar - forslag til ny straffebestemmelse for rekruttering av barn til kriminalitet

Bilag

Vedtak OPPV, 18112025, Sak 42/25, Høringssvar - forslag til ny straffebestemmelse for involvering av barn til kriminalitet

horingsnotat-ny-straffebestemmelse-om-involvering-av-mindrearige-i-kriminalitet

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025017467
Saksbehandler Johanne Marie Benitez Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	18.11.2025	42/25
2 Formannskapet	19.11.2025	83/25

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL NY STRAFFEBESTEMMELSE FOR REKRUTTERING AV BARN TIL KRIMINALITET

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 19.11.2025 SAK 83/25

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet støtter regjeringens forslag om ny straffebestemmelse for involvering av barn til kriminalitet
(Enst.)
2. Formannskapet ber administrasjonen innarbeide i høringssvaret at Kristiansand kommune ser svært alvorlig på utviklingen med utnyttelse av barn og unge, særlig unge under den kriminelle lavalderen, i kriminelle handlinger.
(Enst.)
3. Administrasjonen bes understreke i høringssvaret viktigheten av at også barn og unge møter raske og tydelige reaksjoner på kriminalitet, både av allmennpreventive og individualpreventive hensyn.
(8/7)

Voteringer:

Oppvekstutvalgets innst. del 3 ble vedtatt med 8 mot 7 stemmer (KRF/AP/SV/Rødt), vedtakets pkt. 3.

Oppvekstutvalgets innst. del 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 2.

Oppvekstutvalgets innst. del 1 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1.

20.11.2025

Punkt 84/25: Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

Bilag

Vedtak OPPV, 18112025, Sak 43/25, Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

Vedtak HELSEUTV, 18112025, Sak 41/25, Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

Vedtak ARMU, 06112025, Sak 216/25, Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

Vedtak KULT, 13112025, Sak 56/25, Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

Søknader årlig driftstilskudd 2026 - frivillige organisasjoner

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025017979
Saksbehandler Phally Long Prum

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	06.11.2025	216/25
2 Kultur- og idrettsutvalget	13.11.2025	56/25
3 Helseutvalget	18.11.2025	41/25
4 Oppvekstutvalget	18.11.2025	43/25
5 Formannskapet	19.11.2025	84/25

SØKNADER ÅRLIG DRIFTSTILSKUDD 2026 - FRIVILLIGE ORGANISASJONER

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 19.11.2025 SAK 84/25

Formannskapets vedtak:

Saken tas til orientering.
(Enst.)

20.11.2025

Punkt 85/25: Utbyggingsprogrammet 2026-2029 - Vedtak av program

Bilag

Vedtak byst, 26112025, Sak 114/25, Utbyggingsprogrammet 2026-2029 - Vedtak av program

Utbyggingsprogram 2026-2029 - Endelig utkast 2025

Alvin Ingebretsen

BANENOR

Drangsvann

HAMREVANNÅSEN AS

John N Kleveland

Kristiansand Utbyggerforening

Ly Arkitekter AS

SVANEDAMSVEIEN EIENDOM AS

Tveit og Hånes bydelsråd

Vågsbygd Bydelsråd

Dato 4. november 2025
Saksnr.: 2025000318-22
Saksbehandler Synne Morozova Thornæs
Godkjent av Jan Erik Lindjord
Harald Eiof Karlsen
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
19.11.2025
26.11.2025

Utbyggingsprogrammet 2026-2029 - Vedtak av program

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar utbyggingsprogram for 2026-2029.
2. Bystyret vedtar følgende prinsipper som forutsetning for utbyggingsavtaler, jf. pbl. § 17-2:
 - a) Kommunen skal for perioden 2026-2029 tilrettelegge for et byggevolum på ca. 750 boliger pr. år.
 - b) Utbyggingsprogrammet og tabell over utbyggingsområder gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale, herunder vilkår i utbyggingsavtale.
 - c) Utbyggingsområder som er i samsvar med dagens gjeldende arealplan prioriteres i forhold til tilrettelegging av infrastruktur.
 - d) Kommunen skal som hovedregel ikke igangsette reguleringsplanarbeid for områder som ikke er tråd med gjeldende arealplan og ikke har nødvendig tilrettelagt infrastruktur.
 - e) Ved oppstart av nye reguleringsplaner må områdene vurderes i forhold til status i kommuneplan, vedtatt arealstrategi og kapasitet på infrastruktur i området.
 - f) Ved gjennomføring av reguleringsplaner skal kommunen vurdere tilrettelegging og bidrag til infrastruktur i henhold til prioriteringer i gjeldende kommuneplan.

Sammendrag

Utbyggingsprogrammet omhandler arealer til bolig- og næringsformål, og vil være en del av grunnlaget for kommunens økonomiplan. Utbyggingsprogrammet skal ha oppmerksomhet på bærekraftig utvikling og støtte opp om klimasatsingen for bolig- og næringsutviklingen. Utbyggingsprogrammet skal medvirke til at kommunens bolig- og næringsområder etableres og utvikles i tråd med overordnede føringer i kommuneplanen. Det er dermed et styringsredskap for kommunen og i forhold til private parter.

Utbyggingsprogrammet viser en oversikt over gjeldende utbyggingspolitikk og utbyggingspolitiske føringer. Det er utarbeidet tabell over boligutbyggingsområdene, med forventet utbyggingstakt.

Utbyggingsprogrammet har en oversikt over befolkningsprognoser og prognose for framtidig boligbehov i kommunen. Prognosene for befolkning og boligbehov, sammenstilt med forventet boligutbygging, viser at Kristiansand har god boligarealreserve både på kort og lang sikt.

I tabellen over utbyggingsområdene for bolig er de ulike områdene gitt fargekodene grønn, oransje og rød. Fargekodene indikerer reguleringsstatus for området, om området er igangsatt/kan igangsettes, eller om området er realiserbart.

Når det bygges ut nye områder eller fortettes, krever det i mange tilfeller tilrettelegging av infrastruktur. Dette medfører forpliktelser for utbygger og kommunen til tilrettelegging av infrastruktur.

I kommuneplanens arealdel er det totalt satt av ca. 6 300 dekar nåværende næringsareal og 2 500 dekar fremtidig næringsareal (hovedsakelig på Støleheia, Mjåvann og Lohnelier). Det er noen områder (Lohnelier og Sørlandsparken Øst) som skal avklares i Kommunal- og distriktsdepartementet som kan få betydning for arealreserven i kommunen. Programmet viser geografisk plassering av arbeidsplasslokalisering og beskriver reserver innen de ulike næringskategoriene uten departementets beslutning.

Prinsippvedtak som forutsetning for utbyggingsavtaler, jf. pbl. § 17-2:

- a) Kommunen skal for perioden 2026-2029 tilrettelegge for et byggevolum på ca. 750 boliger pr. år.
- b) Utbyggingsprogrammet og tabell over utbyggingsområder gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale, herunder vilkår i utbyggingsavtale.
- c) Utbyggingsområder som er i samsvar med dagens gjeldende arealplan prioriteres i forhold til tilrettelegging av infrastruktur.
- d) Kommunen skal som hovedregel ikke igangsette reguleringsplanarbeid for områder som ikke er tråd med gjeldende arealplan og ikke har nødvendig tilrettelagt infrastruktur.

Vedlegg:

Utbyggingsprogram 2026-2029 - Endelig utkast 2025

Alvin Ingebretsen

BANENOR

Drangsvann

HAMREVANNÅSEN AS

John N Kleveland

Kristiansand Utbyggerforening

Ly Arkitekter AS

SVANEDAMSVEIEN EIENDOM AS

Tveit og Hånes bydelsråd

Vågsbygd Bydelsråd

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Utbyggingsprogrammet omhandler arealer til bolig- og næringsformål, og vil være en del av grunnlaget for kommunens økonomiplan. Utbyggingsprogrammet skal medvirke til at kommunens bolig- og næringsområder etableres og utvikles i tråd med overordnede føringer i kommuneplanen. Det er dermed et styringsredskap for kommunen og i forhold til private parter.

Dette utbyggingsprogrammet omfatter perioden 2026 – 2029. Programmet er oppdatert i forhold til planlagt utbyggingstakt og utbyggingsreserve, status på boligmarkedet, status på infrastruktur, status i leiemarkedet og status for næring.

Programmet viser at det forventes fortsatt høy boligaktivitet, særlig i begynnelsen av perioden. 2025 begynte lavere enn 2024 når det gjaldt fullførte og igangsatte boliger, men byggetakten har tatt seg opp i løpet av året. I oktober har det blitt gitt 446 igangsettingstillatelser, med til sammen rundt 800 boenheter. Dette tilsier at 2025 er et godt år for boligbygging i Kristiansand.

Tall fra Eiendom Norge viser at boligprisene begynner å synke, og at flere boliger nå må selges under takst. Spesielt rammet er Vågsbygd, hvor mange boenheter har ligget ute på markedet over lenger tid uten salg. Lavere boligpriser er positivt for boligkjøpere, men kan bety at utbyggere får mindre fortjeneste på sine prosjekter. Dette kan på sikt få konsekvenser for hvor mange nye prosjekter som igangsettes i årene fremover.

For utbyggingsprogrammet er det spesielt noen mål og prinsipper fra kommuneplanen som vil legge føringer på prioritering av utbyggingsområder:

Prioritering av senterområder som utviklingsområder. Kommunen er delt inn i 10 bydeler, med 25 delområder. Hver bydel har flere senterområder som er prioritert utviklet.

Bydelscenterne skal utvikles innenfor prinsippet av *10-minutters byen*, som handler om at innbyggerne skal ha gode muligheter for å velge grønne løsninger for mobilitet som å gå, sykle eller reise kollektivt, samt at sentrale tjenester og tilbud skal være lett tilgjengelig.

Senterne skal utvikles gjennom fortetting og transformasjon i eksisterende bolig- og næringsareal fremfor å bygge nytt på grønne arealer.

Nedbygging av landbruksjord og karbonrike arealer må begrenses, både i bolig- og næringsutbygging.

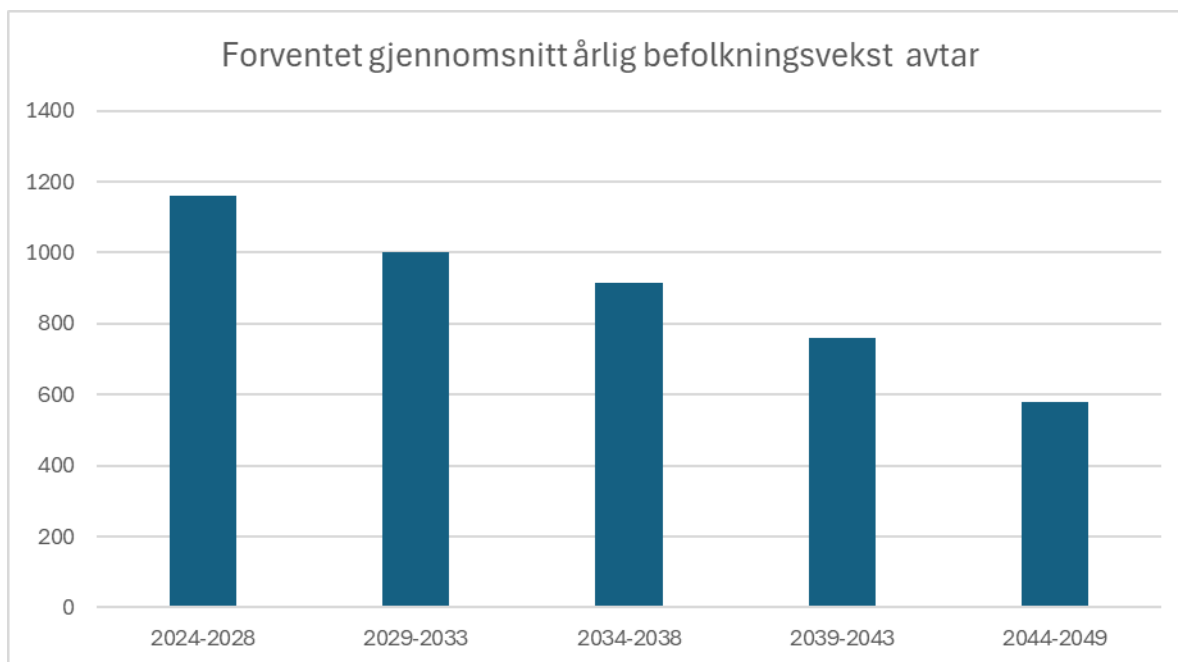
Utbyggingspolitikk

Utbyggingsprogrammet viser en oversikt over gjeldende utbyggingspolitikk og utbyggingspolitiske føringer for kommunen. Føringer er gitt i overordnede planer, samt egne saker, som utgjør den etablerte praksis/politikken kommunen fører når det gjelder utbygging.

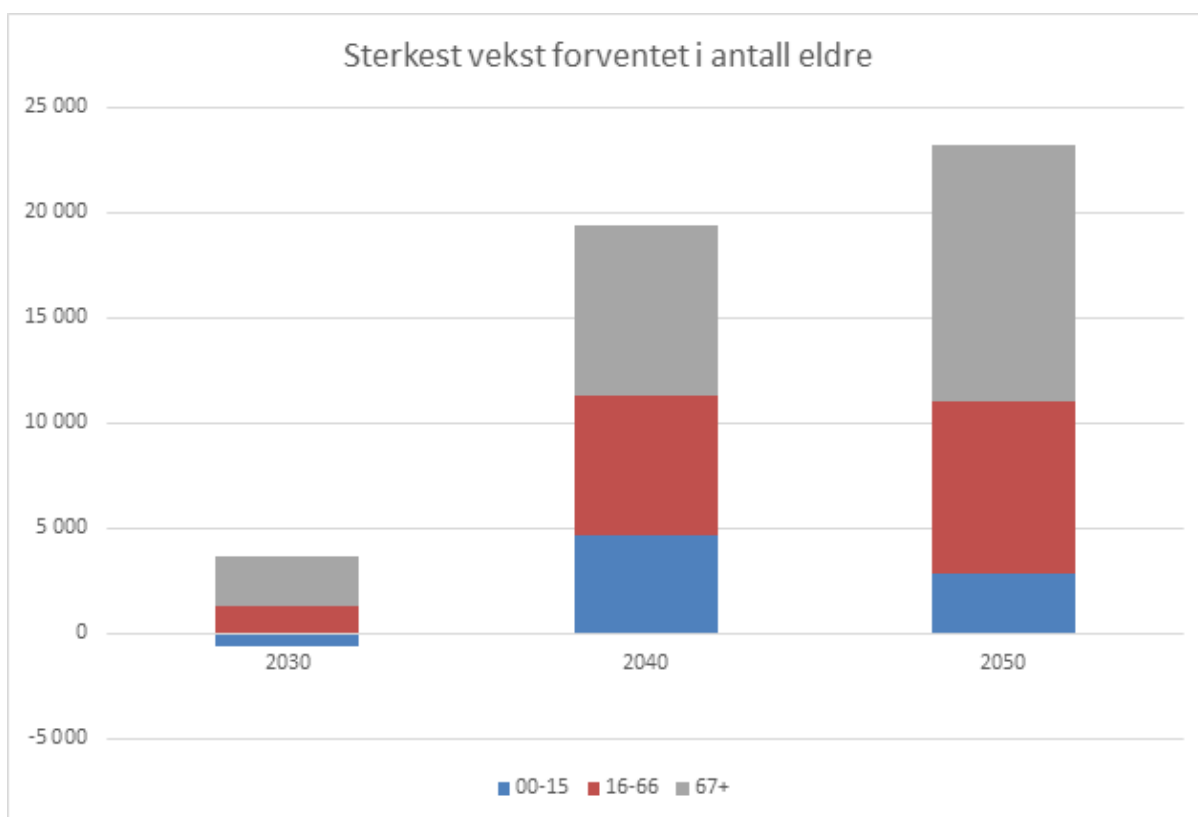
I lys av ny arealdel (2024) skal det tas stilling til revidering av kommunens utbyggingspolitikk. Revisjonen utføres i løpet av 2025/2026, og det vil komme en egen sak på dette våren/sommeren 2026. Mandatet for revisjonen ble vedtatt av formannskapet 14. Mai 2025 (sak 38/25), og gir føringer for hvilke temaer som er viktig å undersøke for å kunne revidere utbyggingspolitikken.

Befolkningsprognoser og boligbehov

Ifølge SSB sin prognose er det forventet befolkningsvekst i Kristiansand, men veksten over tid vil være avtakende. Befolkningssammensetningen er i endring, og i fremtiden vil vi ha en annen alderssammensetning i befolkningen enn det vi har i dag, med langt flere eldre enn yngre.

Figur 1 Gjennomsnittlig forventet befolkningsvekst fordelt på 5 års perioder fram til 2050 (SSB, 2024)

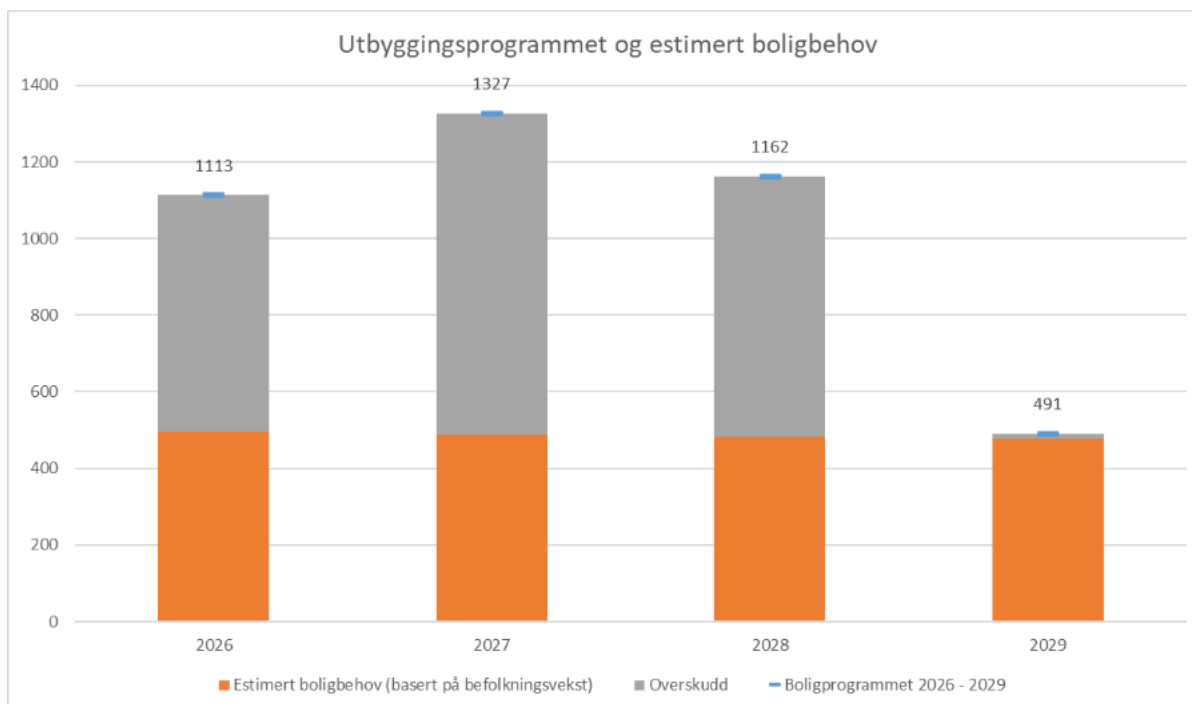

Figur 2 Forventet vekst pr. alderskategori (SSB prognose fra 2024, MMMM alternativ)

År	Personer pr. bolig
2025	2,13
2040	2,08
2050	2,03

Tabell 1 Prognose for antall personer pr. bolig (SSB) i Kristiansand kommune

Legger vi til grunn nedadgående trend (SSB prognosen fra 2022) og færre antall personer pr. husholdning, vil boligbehovet for Kristiansand være om lag 11 000 boliger innen 2050. Prinsippvedtaket for utbyggingsprogrammet legger opp til 750 boliger i året, noe som tilsvarer ca 18 000 boliger innen 2050. Kristiansand legger dermed opp til et overbud av boliger, noe som er i tråd med ønsket om å holde boligpriser lave.

Figur 3 Prognose for boligbehov og forventet igangsatte boliger pr. år i perioden 2026-2029 (SSB og Kristiansand kommune)

Boligarealreserven vi har pr. i dag, inkludert reserver i kommuneplan, utgjør ca. 19 500 boliger. I områder som er ferdig regulert, eller er under regulering, er det en reserve på ca. 15 475 boliger. Tallene er blitt høyere etter høring fordi Lagmannsholmen sine 1000 boliger ikke var lagt ved. Dette tallet er noe usikkert siden området ikke er ferdig regulert. Prognosene sammenstilt med forventet boligbygging, viser at Kristiansand har god boligarealreserve både på kort og lang sikt.

Tabell over utbyggingsområder

Det er utarbeidet tabeller over igangsatt regulerte boligutbyggingsområder. Hvert område er angitt med en forventet oppstart, utbyggingstakt og gjenstående mengde, angitt i boenheter. Oppstart og takt er basert på innspill fra utbyggere og kommunens egen kunnskap. Tabellene blir justert etter innspill fra høringen av utbyggingsprogrammet.

I tabellen over utbyggingsområdene for bolig er områdene gitt fargekodene grønn, oransje og rød. Fargekodene indikerer reguleringsstatus for området, om området er igangsatt/kan igangsettes, eller om området er realiserbart. Områder med grønn farge er forventet gjennomført i henhold til vedtatt politikk. Oransje områder er områder som er under regulering, eller det er vedtatt reguleringsplan for, uten at det er igangsatt utbygging eller ikke er inngått utbyggingsavtale. Områdene kan måtte avvente utbygging

i påvente av tilstrekkelig offentlig infrastruktur, og avsatte midler i kommunens budsjett. Rød fargekode angir områder som ligger inne i kommuneplan, og ikke er igangsatt regulert, eller er vurdert til å ikke være realiserbare per nå.

Tabellen under viser totalt forventet utbygging i årene 2026-2029 og reserver etter perioden. Disse tallene kan endres etter høringsperioden.

Bydel	2026	2027	2028	2029	Gjenstår	Totalsum
Hellemyr / Tinnheia / Grim	10	55	0	0	393	458
Hånes / Tveit	69	60	65	30	4389	4613
Justvik	6	6	0	0	106	118
Kvadraturen / Eg	271	115	120	90	1808	2404
Lund	129	192	123	42	1224	1710
Randesund	410	477	433	60	2148	3528
Songdalen	21	10	10	0	1375	1416
Søgne	102	140	201	118	1970	2531
Torridal	1	1	2	1	44	49
Vågsbygd	135	230	208	150	2026	2749
Totalsum	1154	1286	1162	491	15483	19576

Tabell 2 Forventet utbygging i perioden 2026-2029, fordelt på bydel

Boligmarkedet fremover

Ustabile forhold påvirker fortsatt pris og tilgangen på noen typer byggevarer og fører til økte byggekostnader. Dette skaper usikkerhet i byggebransjen og dermed også i boligmarkedet. I 2024 var det en liten nedgang i antall fullførte og igangsatte boliger, med 699 fullførte og 549 igangsatte boliger. Nedgangen skyldes i hovedsak færre igangsatte leilighetsbygg enn året før, som ofte gir et stort hopp i antall igangsettelsler (se 2023). Tallene for 2024 er lave, men ikke det laveste som kommunen har opplevd. 2025 begynner noe lavere enn 2024, men byggetakten tar seg opp i andre og tredje kvartal, med 1093 fullførte boliger og 443 igangsettingstillatelser med 808 boenheter til sammen.

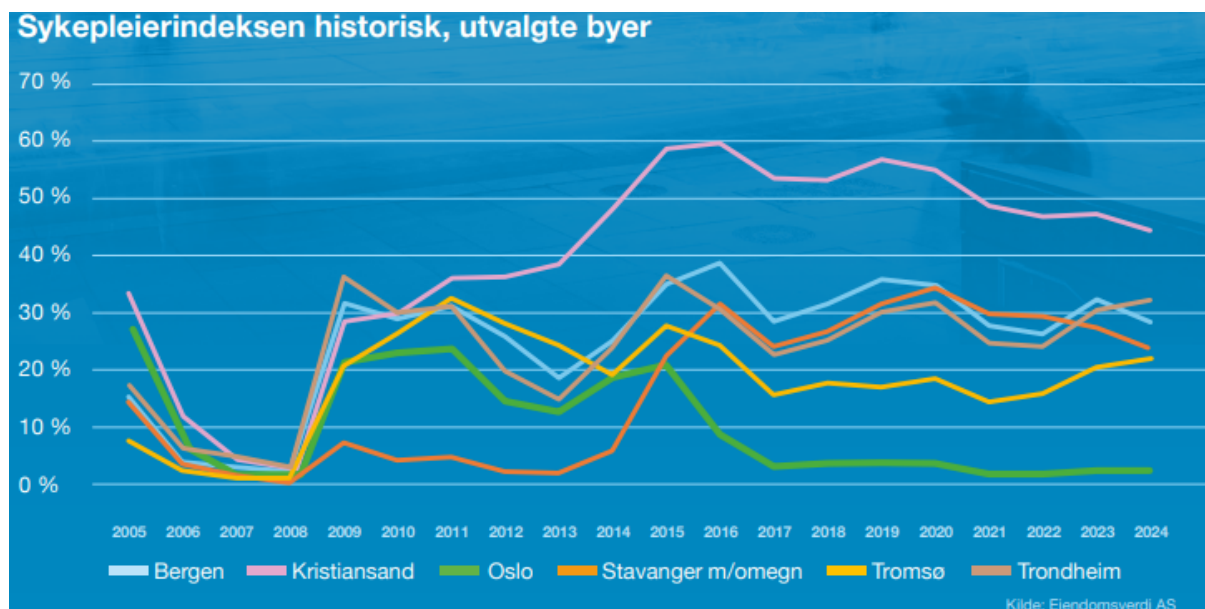
År	Fullførte boliger	Igangsatte boliger	Boligmassen (boenheter) pr. 1. januar
2014	768	525	46 932
2015	753	994	47 545
2016	852	681	48 378
2017	754	930	49 170
2018	614	848	49 923
2019	693	596	50 612
2020	816	677	51 217
2021	789	897	52 115
2022	798	954	53 036
2023	934	1 323	53 806
2024	699	549	54 617
2025	1093	808*	55 461

Tabell 3 Igangsatte boliger og fullførte boliger siste 10 år, og utvikling i boligmassen i Kristiansand (SSB). *Tall hentet ut av matrikkel K3 2025 – Antall boenheter igangsatt

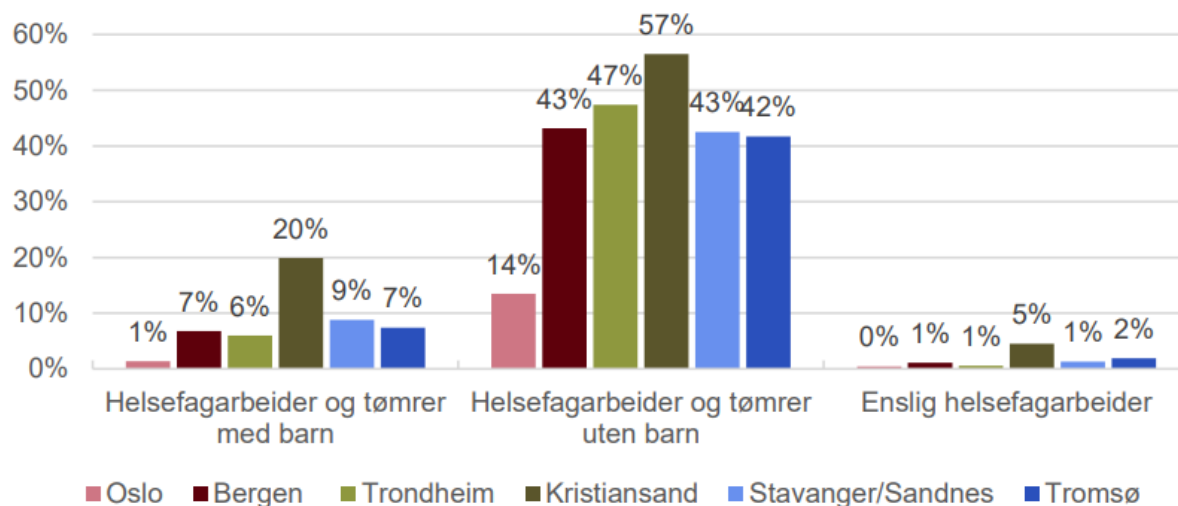
	2024 K1	2024 K2	2024 K3	2024 K4	2025 K1	2025 K2	2025 K3
Igangsettingstillatelse til bolig	307	98	57	88	162	186	95
Fullførte boliger	110	143	116	330	175	659	259

Tabell 4 Igangsettingstillatelser til boliger og fullførte boliger, 2024 og 2025

Boligprisene i Kristiansand har gjennom mange år hatt en moderat prisstigning sammenlignet med andre byer. De siste årene har Kristiansand hatt en høyere prisstigning enn mange sammenlignbare byer i Norge. Dette skyldes det lave nivået som Kristiansand lå på før 2020, noe som fører til en ekstra høy prisstigning når kostnadene ved å bygge blir høyere. Likevel er Kristiansand den bykommunen som har best forutsetninger for å kunne få seg en bolig, både når det gjelder Sykepleierindeksen (2024) og Fagarbeiderindeksen (2024), tidligere kjent som LO indeksen.

Figur 4 Sykepleierindeksen 2024, Eiendomsverdi (2025)

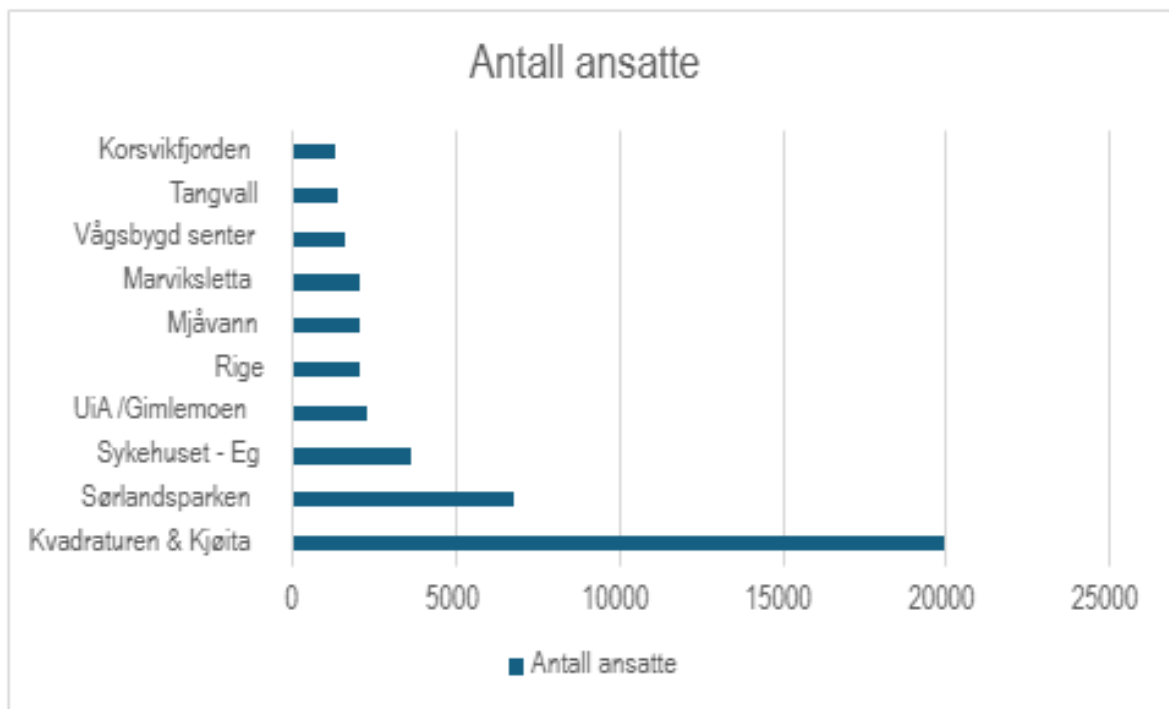
Figur 5 Fagarbeiderindeksen 2024, Samfunnsøkonomisk analyse (2024)

Den høye prisutviklingen i Kristiansand har stabilisert seg noe, og vi ser ikke de store prosentvise endringene som tidligere. Den største utviklingen i pris ligger i forskjellen mellom bruktbolig og nybolig, hvor prisforskjellen ligger på rundt 50%. Dette betyr at det blir stadig vanskeligere å flytte fra en bruktbolig til en nybolig, siden boligformuen ikke dekker kjøp av ny bolig.

Det er forventet at Kristiansand framover vil ha en viss prisutvikling, men det viktigste er at Kristiansand har en politikk med ett godt utbud av boligtomter og forutsigbar effektiv saksbehandling. Kommunen følger prisutviklingen fortløpende og på bakgrunn av en utvikling/trend vil kunne komme med forslag med tiltak.

Næringsarealer og arbeidsmarked

Analyser gjort i arbeidet med ny arealdel til kommuneplanen, viser en total reserve av næringsarealer i Kristiansand på ca. 1,4 millioner kvadratmeter. Arealreserven er fordelt på kontor, industri, lager, tjeneste og forretning. Reservene er fordelt på flere etablerte næringsområder, og noen områder som ikke er tatt i bruk. Status for de ulike næringskategoriene beskrives i programmet. Programmet viser geografisk plassering av arbeidsplasslokalisering og en beskrivelse av gjeldende status og reserver innen de ulike næringskategoriene.

Figur 6 antall arbeidsplasser fordelt på områder, SSB (2025)

	2024
Sysselsatte personer bosatt i Kristiansand	58 675
Sysselsatte personer med Kristiansand som arbeidssted	63 478

Tabell 5 Antall sysselsatte i Kristiansand 2024, SSB (2025)

Økonomiske konsekvenser

Utbyggingsprogrammet omhandler arealer til bolig- og næringsformål, og vil være en del av grunnlaget for kommunens budsjett i perioden 2026-2029. Utbyggingsprogrammet synliggjør fremtidige behov og investeringer i infrastruktur. Kostnadene for disse blir klarlagt og fastsatt gjennom den enkelte utbyggingsavtalen.

Medvirkning

Utbyggingsprogrammet ble lagt ut på høring i perioden juli – september. Det kom inn 10 innspill. Kort versjon er gjengitt under med kommentarer, full versjon ligger vedlagt saken:

Avsender	Sammendrag innspill	Kommentar
Drangsvann	Ønsker at kommunen revurderer Benestad sin tilknytning til et senter, som i dag anses som "ikke tilknyttet" i utbyggingsprogrammet. Det pekes på at det kommer på sikt til å utvikles et	Området er i dag ikke ansett som tilknyttet et lokalsenter i gjeldende kommuneplan. Om det viser seg at området utvikler seg på sikt til å

	<p>“nærsenter” i reguleringsplanen for felt C, hvor det er avsatt areal til oppvekstsenter (barnehage og skole), sykehjem, fotballhall, lokalsenter med 3000 kvadratmeter BYA, Monter og tilgang til parkanlegg, nærmiljøanlegg. Det forventes at det etablerer seg nærfunksjoner som dagligvarebutikk, apotek, frisør og annen type næringsvirksomhet på sikt.</p>	<p>anses som et lokalsenter må dette vurderes i rullering av kommuneplan.</p>
	<p>Det gis tilbakemelding på at 25 boliger årlig er litt beskjedent i forhold til faktisk utbyggingstakt i området. Det meldes inn at i 2024 ble det solgt 49 boliger i Drangsvann/Benestad, og at det er solgt 30 boliger så langt i 2025.</p>	<p>Statustabell og tekst i tabell for Randesund endres til å gjenspeile faktisk utbyggingstakt i området.</p>
Ly Arkitekter AS	<p>Melder inn at de har varslet oppstart av planarbeid for Auglandsbukta Sør, hvor det er planlagt 75 boenheter i blokk og to eneboliger.</p>	<p>Statustabell oppdateres med ny informasjon om planstatus.</p>
Alvin Ingebretsen	<p>Reguleringsplanen for gnr 1 bnr 6 Mæbø ferdigstilles i løpet av juni-juli. Utbygger forventer oppstart av utbygging i høst med 2-4 boliger. De ønsker å øke utbyggingstakten med 8 boliger i 2026, 8 boliger i 2027 og 8 boliger i 2028.</p>	<p>Statustabell oppdateres med ny informasjon om utbyggingstakt.</p>
Bane Nor	<p>Ingen merknader til utbyggingsprogrammet</p>	
Svanedamsveien Eiendom AS	<p>Melder inn at forventet oppstart av Svanedamsveien/Fiskåtangen er i 2026, og at tallene kan gjerne fremskyndes så disse stemmer med forventet utbyggingstakt på 52 boliger i 2026 og 60 boliger utover mot 2029.</p>	<p>Statustabell oppdateres med ny informasjon om utbyggingstakt.</p>
Hamrevannåsen AS	<p>Gir tilbakemelding på at det i tabell 7.2.1 (s. 59) står det at man må ta ut Hamrevann med ny kommuneplan. Dette er ikke avgjort enda og må korrigeres i programmet inntil videre.</p>	<p>Tabell 7.2.1 er hentet fra kommuneplanens arealdel og er ikke oppdatert med tanke på Hamrevann sin status, noe som burde fremgå av teksten over. Tekst oppdateres, men tabell beholdes.</p>
	<p>Melder inn utbyggingstakt for Hamrevann B34, felt 1D, felt 1A og 1B:</p> <p>Hamrevann 1A/1B: 2026: 20 2027: 25 2028: 30 2029: 30</p>	<p>Tabellene oppdateres med ny utbyggingstakt.</p>

	Gjenstående etter perioden Hamrevann 1A/1B: 195 Gjenstående etter perioden Hamrevann 1D: 500	
	Det settes spørsmål ved Hamrevann sin status som "ikke tilknyttet" et senter i tabell 7.3.9. Det trekkes frem at Sørlandsparken ligger i kort avstand til Hamrevann, og burde anses som et lokalsenter for Kristiansand øst. Hamrevanns beliggenhet i forhold til Sørlandsparken, hvor man har mulighet til å både gå og sykle, fører til at området scorer bra i forhold til privatbilisme sammenlignet med andre utbyggingsområder øst for Topdalsfjorden. De ønsker derfor at Hamrevann skal flyttes over i kategorien lokalsenter.	Området er i dag ikke ansett som tilknyttet et lokalsenter i gjeldende kommuneplan. Om det viser seg at området utvikler seg på sikt til å anses som et lokalsenter må dette vurderes i rullering av kommuneplan.
Tveit og Hånes Bydelsråd	Rådet forutsetter at utbyggingsplanene/reguleringsplanene ivaretar infrastruktur og tjenestetilbud som kollektivtrafikk, barnehager, skole, idrettsfasiliteter etc.	Avklaringer rundt infrastruktur og tjenestetilbud tas i planprosess og ivaretas av planmyndighetene i kommunen.
	Tveit- og Hånes bydelsråd registrerer at bydelene ikke er tilgodesett med et eget bydelssenter. Et slikt senter bør etableres.	Senterstruktur er avklart i kommuneplanen basert på visse kriterier som rangerer sentrene fra lokalsenter til bydelssenter. Om lokalsentrene i Hånes/Tveit utvikler seg på sikt til bydelssenter må vurderes kommuneplanens arealdel.
	Hvis full utbygging av Hamrevann blir realisert så krever dette ytterligere planlegging og involvering av bydelsrådet.	Planmyndigheten ivaretar berørte parter i nye planprosesser knyttet til Hamrevann.
	Luftforsvarets skolesenter på Kjevik omtalt på side 112 anbefales erstattet med Forsvaret.	Skolesenteret heter «Luftforsvarets skolesenter Kjevik», som er en avdeling under Luftforsvaret.
	Det bør anlegges pendler-parkering i område Ve i den hensikt å styrke kollektivtrafikken og ivareta intensjonen med byvekstavtalen.	Innspillet omhandler overordnet transportplanlegging og videresendes til Arealutvikling og samferdsel, som har ansvar for oppfølging av byvekstavtalen.

	Veikrysset ved KIWI Hamresanden bør utvikles slik at trafikksikkerheten ivaretas	Innspillet tas med i dialog med statens veivesen.
	Bydelsrådet er tilfreds med at manglende gang- og sykkelvei på Småslettene og langs RV41 Topdalsveien er nevnt, men savner operasjonaliseringen av dette.	Innspillet tas med i dialog med statens veivesen.
Kristiansand utbyggerforening	Ønsker at tabell over utbyggingsområdene sorteres på bydel	Tabellen er sortert på bydel
	Ønsker en tabell som viser utbyggingsområdenes plassering i forhold til senterstruktur og prosentvis fordeling. Det er lagt ved en tabell basert på utbyggingsprogrammets tall som viser at boligreserven ikke følger opp byvekstavtalens mål om 80% av boliger og arbeidsplasser i kommunens senterområder.	Kommunen har utarbeidet en lignende tabell som skal legges inn i neste rullering av programmet. Grunnen er at områdene må gjennomgå på nytt i forhold til sentertilhørighet
	Det trekkes frem at kommunen ønsker utvikling rundt kollektivknutepunkter, men at AKT sine ruter er statiske og uten særlig fornyelse de siste 20 årene. Utbyggerforeningen ønsker en diskusjon rundt hvor man burde planlegge nye ruter sett mot hvor det er mest lønnsomt å bygge ut for kommunen.	Innspillet gis videre til Arealutvikling og transport. Kommunen kan ikke styre hvor AKT planlegger nye ruter.
	Det pekes på at Kristiansand har hatt en høyere prisutvikling de siste årene enn landssnittet, noe som har ført til en 10% nedgang i sykepleierindeksen for kommunen. Dette er en alvorlig utvikling som skyldes både økte materialkostnader og kvalitetskrav, samt kommunale krav som fører til økte gebyrer og økte kostnader. Dette må ses i sammenheng med en lavere aktivitet innen boligbygging de siste årene, som på sikt vil føre til færre nyboliger og en høyere prisvekst. Utbyggerforeningen foreslår derfor at man tar inn i utbyggingsprogrammet at kommunen og bransjen sammen bør se på lokale tiltak for økt boligbygging og rimeligere boliger.	Utbyggingspolitikken omhandler tiltak for økt boligbygging innenfor prioriterte områder i kommuneplanens arealdel. Utbyggerforeningen, samt andre aktører innen bransjen, anses som viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet. Kommunen utarbeider underlagsdokumentene som skal brukes til diskusjon i verksteder tidlig 2026.
	Det er ønskelig å koble tall fra tabell 9, s 66, mot befolkningsutvikling i de 10 bydelene for å se når man forventer at en arealreserve er brukt opp. Se forslag til tabell i vedlegg _____. Kommunen burde i større grad	Tabell legges inn i neste rullering av utbyggingsprogrammet.

	se på bydel i stedet for totalen for kommunen når man vurderer tiltak.	
	Det er en feil i tabell på side 84.	Tabellen korrigeres.
John N Kleveland	Klarte ikke å finne en utskriftsversjon av dokumentet. Manglet sidetall i dokumentet for å gjøre det lettere å skrive ut.	Det er viktig at programmet er tilgjengelig for alle som ønsker dette. Ved neste høring åpnes det opp for å kontakte saksbehandler for programmet for å få en utskriftsversjon.
	Peker på at programmet er en del av et sentraliseringsprosjekt som ikke hensyntar bygdene, da spesielt med tanke på Songdalen. Songdalen oppleves som et område det er lite interesse for i kommunen.	Utbyggingsprogrammet følger føringer i kommuneplanens arealdel, hvor senterstrukturen er en viktig prioritering for kommunen for å kunne følge opp sine klimamål. Songdalen er et område hvor det har vært lite aktivitet de siste årene, men det er boligreserver og næringsreserver i området som kan bli viktig fremover.
	Utbyggingspolitikken er ikke sosial og baserer seg på at utbygger skal få mest mulig profitt.	Utbyggingspolitikken er under revisjon, hvor sosial bærekraft er et viktig premiss. Innspillet er viktig for dette arbeidet, og tas med videre der.
	Kvaliteten på boliger har blitt høy, noe som fører til at byggeprisene har gått i taket.	Utbyggingspolitikken skal se på hvordan man skal få til en rimeligere boligbygging i kommunen.
	Kommentarer til tabell 7.3.2: Sogndalsvegen 750: Trengs ikke utbyggingsavtale før ved 11 enheter. Finsland barnehage og boligfelt: Anses som at man ikke har behov for en utbyggingsavtale på denne.	Tabellen redigeres.
	Det oppleves som unaturlig at man vil sette inn Finsland som en del av bybegrepet, siden dette er en jordbruksbygd. Det trekkes frem viktigheten av jordbruk med tanke på beredskap, og at man sørge for at dem som ønsker å drive jordbruk skal kunne trives på bygda – da trengs det naboer.	Utbyggingsprogrammet bruker begreper fra kommuneplanens arealdel. Innspillene gis videre til ansvarlige for revisjon / rullering av KPA.
	Jordvernet trekkes frem som et hinder for å kunne holde bygda levende. Er det viktigere å beholde noen kvadratmeter matjord eller å få bygd nye boliger for å få bygd utvikling?	Kommuneplanens arealdel har avsatt areal til boligbygging i Songdalen. Utbygging utenom dette må

		tas gjennom plan eller byggesak.
Vågsbygd Bydelsråd	Meddeler at bydelsrådet ikke var oppført som en høringspart i høringsbrev.	Dette er en feil i høringsbrevet og skal rettes opp i. Bydelsrådene ble tilsendt utbyggingsprogrammet direkte fordi de er en viktig høringspart.
	Beboerne i Vågsbygd er opptatt av å begrense nedbygging av natur i bydelen, da spesielt med tanke på Vågsbygd-/Voieskogen og i strandsonen. IK Våg Løypeutvalg har målt at ca. 20% av Vågsbygdskogen har blitt nedbygd siden 1986, og at det fremdeles ligger både bolig- og næringsreserver her. Det er flere «grå» områder i bydelen som kan transformeres og fortettes, og revitaliseringen vil bedre bomiljøene i nærheten. Slettheia trekkes frem som et område med flere grå områder som kan fortettes, og bydelsrådet holder på med en egen kartlegging på dette. Bydelsrådet opplever at summen av pågående og potensielle prosjekter på grå arealer i bydelen burde tilsi at man dekker boligbehovet fremover uten å måtte bygge ned mer av skog og strandsoner. Med tanke på at flere boligprosjekter i Vågsbygd fremdeles har ledig kapasitet, betyr dette at man ikke har en boligmangel i bydelen. Bydelsrådet trekker frem at man er opptatt av at Vågsbygd blir en vital bydel med et variert arbeidsmarked, med arbeidsplasser i nærheten av der folk bor. Dette er noe som bygger opp under kommuneplanens føringer om mer sykkel og gange. Det er noe bekymring knyttet til økt trafikkbelastning på Vågsbygdveien.	Kommuneplanens arealdel har avsatt områder til ulike formål som kan på sikt bygges ut. All utbygging skal følge overordnede føringer og retningslinjer, som avklares i plan- og byggesak. I disse sakene vil alle berørte aktører få muligheten til å gi innspill.
	Bydelsrådet ber kommunen om å sette i gang en planvask av planer som er eldre enn 10 år i Vågsbygd, spesielt i skogsområdene og kystlinjen.	Planmyndigheten har egen rutine for planvask, og det gjøres en jevnlig vurdering av eldre planer.
	Kommentar til boligområder som burde tas ut, nedprioriteres eller omreguleres i utbyggingsprogrammet:	Innspillene knyttet til Kroodden og Sagmyrlia gis videre til ansvarlig for rullering av kommuneplanens arealdel.

	<p>Kroodden Område med total reserve på 800 boliger. Sandviksheia er området med størst reserve, men brukes i dag som et friluftsområde. Området er viktig for biologisk mangfold, og har flere identifiserte rødliste arter. Området er i tillegg av stor nasjonal kulturhistorisk verdi. Området fungerer som en ubebygde korridor til sjøen. Området ligger utenfor et etablert senter, og vil føre til økt biltrafikk på Vågsbygdveien.</p> <p>Det ønskes at hele områdeplanen trekkes tilbake og områdene omdisponeres til grøntareal/LNF i neste rullering av arealplanen.</p> <p>Sagmyrlia Regulert til blokkbebyggelse med 170 boliger. Området ligger på en høyde som i dag er preget av skog. Bydelsrådet ønsker at man bevarer skogsområdene i bydelen, og heller flytter bebyggelse til andre arealer i bydelen for å tilstrebe en arealnøytral utbygging.</p> <p>Slettheia Ønsker at man skal nevne arbeidet med bydelsmeldingen for Slettheia i utbyggingsprogrammet 2026-2029, for å peke på potensialet for fortetting som kan løse boligbehov fra andre deler av bydelen.</p> <p>Flekkerøy Større utbygginger på Flekkerøy vil få konsekvenser for økt biltrafikk på Vågsbygdveien. Det bør derfor utarbeides en overordnet trafikkanalyse for sentrale deler av bydelen før man bygger mer i de sørlige områdene.</p>	<p>Tar med innspill om overordnet trafikkanalyse for Vågsbygd i forbindelse med Byveksttalen.</p> <p>Det vurderes i neste rullering av programmet om bydelsmeldingen skal tas med.</p>
	<p>Kommentar til industri- og næringsområder som burde tas ut, nedprioriteres eller omreguleres i utbyggingsprogrammet:</p> <p>Holskogen industriområde Bydelsrådet er prinsipielt imot nedbygging av urørt natur / skogsarealer i bydelen. Området burde ikke klargjøres før man har en planlagt etablering i området. Om området skal tas i bruk burde man</p>	<p>Innspillet sendes videre til ansvarlig for rullering / revisjon av kommuneplanens arealdel.</p>

	kompensere med et annet areal tilbakeført til natur.	
	<p>Kommentar til parker og stier i bydelen:</p> <p>Auglandsbukta Ønsker at det utarbeides en mulighetsstudie som ser på planlagt utbygging i området og oppgradering av parken i sammenheng. Bydelsrådet ønsker at kyststien reetableres i området, som vedtatt politisk.</p>	Innspillet sendes videre til Parkvesenet og Plan og bygg, som følger opp plansakene i området.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsprogrammet er et overordnet dokument for å følge opp vedtatt arealutvikling i kommuneplanens arealdel. Programmet skal medvirke til at kommunens bolig og næringsområder etableres og utvikles i tråd med overordnede føringer i kommuneplanen, vedtatt klima og miljøstrategi, med mål og retningslinjer.

Årets revisjon forsterker fokus på senterstrukturen som førende prinsipp for hvordan vi fremstiller informasjon ved at tabell over utbyggingsområder er sortert etter senterstruktur, og at tabellene over infrastruktur nå er fordelt på bydel og bydelssenter. Dette vil kunne gi et godt grunnlag for kommunen å prioritere utbyggingsområder som er i tilknytning til senterstruktur høyere enn utbyggingsområder som ikke er det. Å bygge i tilknytning til etablert senterstruktur vil tilrettelegge for at flere innbyggere kan velge mer miljøvennlige transportmidler, som å gå, sykle eller kollektivt fordi tjenester og annen infrastruktur er i kort avstand til bolig. I tillegg vil en satsing på senterstruktur avhjelpe press på kommunens budsjetter knyttet til utbygging av kommunal infrastruktur.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler at Bystyret vedtar Utbyggingsprogram 2026-2029 med følgende prinsipper for utbyggingsavtaler jfr. Pbl. §17-2:

- a) Kommunen skal for perioden 2025-2028 tilrettelegge for et byggevolum på ca. 750 boliger pr. år.
- b) Utbyggingsprogrammet og tabell over utbyggingsområder gir grunnlag for drøftelse av utbyggingsavtale, herunder vilkår i utbyggingsavtale.
- c) Utbyggingsområder som er i samsvar med dagens gjeldende arealplan prioriteres i forhold til tilrettelegging av infrastruktur.
- d) Kommunen skal som hovedregel ikke igangsette reguleringsplanarbeid for områder som ikke er tråd med gjeldende arealplan og ikke har nødvendig tilrettelagt infrastruktur.
- e) Ved oppstart av nye reguleringsplaner må områdene vurderes i forhold til status i kommuneplan, vedtatt arealstrategi og kapasitet på infrastruktur i området.
- f) Ved gjennomføring av reguleringsplaner skal kommunen vurdere tilrettelegging og bidrag til infrastruktur i henhold til prioriteringer i gjeldende kommuneplan.

Punkt 86/25: Lagringspraksis for opptak av politisk møter

Bilag

Vedtak byst, 26112025, Sak 122/25, Lagringspraksis for opptak av politiske møter

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025018960
Saksbehandler Camilla Erland Aarnes

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	19.11.2025	86/25
2 Bystyret	26.11.2025	122/25

LAGRINGSPRAKSIS FOR OPPTAK AV POLITISK MØTER

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 19.11.2025 SAK 86/25

Formannskapets innstilling:

Formannskapet tar saken til orientering.
(Enst.)

Forslag:

Formannskapet fremmet følgende forslag:
«Formannskapet tar saken til orientering.»

Venstre fremmet følgende forslag:

«Pkt 1 endres til:
Opptak av alle politiske møter lagres for forrige og inneværende valgperiode. Opptak fra alle bystyremøter lagres og skal ikke slettes.
Pkt. 3 endres til:
Opptak fra før 2020 slettes, med unntak av opptak fra bystyremøtene.»

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Bystyret vedtar at:

1. Opptak av alle politiske møter lagres for forrige og inneværende valgperiode.
2. Denne lagringspraksisen skal gjelde som standard fremover, med mindre annet besluttet av formannskapet.
3. Opptak fra før 2020 slettes.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble formannskapets forslag enstemmig vedtatt, kommunedirektørens innstilling fikk ikke tilslutning.

Venstres forslag følger saken uten votering.

19.11.2025